

การเตรียมชุดทดสอบภาคสนามสำหรับตรวจหาสารประกอบฟีนอลิกในผักพื้นบ้าน Preparation of Field Test-Kit for the Determination of Phenolic Compounds in Local Vegetables

อนุศิษฐ์ ผ่านใหญ่¹ เกตวดี ดาแพง¹ กนกพร ศรีสุวอ¹ วิไลวรรณ สิมเชื้อ² ปิยะนุช เหลืองงาม²
E-mail: sb6440148207@lru.ac.th sb6440148217@lru.ac.th sb6440148222@lru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมชุดทดสอบภาคสนามสำหรับตรวจหาสารประกอบฟีนอลิกในผักพื้นบ้าน 5 ชนิด คือ ผักอีแงะ ผักคราด ผักพลูควาว ผักโขมและผักปวยล่า สารสกัดหยาบที่ใช้ในการศึกษาเตรียมด้วยวิธีการสกัด แบบอัลตราโซนิค (Ultrasonic) โดยใช้เอทานอลเป็นตัวทำละลาย วิเคราะห์หาปริมาณสารประกอบฟีนอลิกรวมโดยวิธี Folin-Ciocalteu Colorimetric ด้วยเครื่อง ยูวี-วิสิเบิล สเปกโตรโฟโตมิเตอร์ (UV-Vis Spectrophotometer) ผลการศึกษาพบว่าปริมาณฟีนอลิกรวมของผักทั้ง 5 ชนิดคืออยู่ในช่วง 0.273 ± 0.063 mg/100 g - 10.692 ± 1.616 mg/100 g ผักพื้นบ้านที่พบปริมาณฟีนอลิกรวมมากที่สุด 1. ผักปวยล่า มีปริมาณฟีนอลิก 10.692 ± 1.616 mg/100 g 2. ผักพลูควาว มีปริมาณฟีนอลิก 0.177 ± 0.177 mg/100 g 3. ผักคราด มีปริมาณฟีนอลิก 0.414 ± 0.043 mg/100 g 4. ผักโขม มีปริมาณฟีนอลิก 0.386 ± 0.013 mg/100 g 5. ผักอีแงะ มีปริมาณฟีนอลิก 0.273 ± 0.063 mg/100 g ตามลำดับ ผลการทำกราฟมาตรฐานทำให้ทราบความเข้มข้นของสารมาตรฐาน ที่เหมาะต่อการทำแถบสีสำหรับชุดตรวจทดสอบภาคสนามซึ่งอยู่ในช่วง 0 ppm ถึง 25 ppm สามารถรายงานผลการทดลองอยู่ในช่วงน้อย ปานกลาง และมากได้

คำสำคัญ: ผักพื้นบ้าน สารประกอบฟีนอลิก ชุดตรวจทดสอบภาคสนาม

Abstract

The purpose of this research is to study the preparation of field test kits for the determination of phenolic compounds in local vegetables samples; *Coriandrum* spp, *Acmella oleracea* (L.) R.K.Jansen, *Houttuynia cordata* Thunb, *Amaranthus viridis* L, *Caesalpinia mimosoides* Lamk. Crude extracts used in this study were prepared by ultrasonic extraction using ethanol as a solvent. Quantity of total phenolic compounds was analyzed by Folin-Ciocalteu Colorimetric method using UV-Vis Spectrophotometer. The highest total phenolic content found in sample is *Caesalpinia mimosoides* Lamk 10.692 ± 1.616 mg/100 g, *Houttuynia cordata* Thunb 0.500 ± 0.177 mg/100 g, *Acmella oleracea* (L.) R.K.Jansen 0.414 ± 0.043 mg/100 g, *Amaranthus viridis* L 0.386 ± 0.013 mg/100 g, *Coriandrum* spp 0.273 ± 0.063 mg/100 g respectively. The results of the standard curve reveal the concentration of standard substances that are suitable for banding for field detection kits, which is in the range of 0 ppm to 25 ppm. Experimental results can be reported in the low, medium, and high ranges.

Keywords: local vegetables, phenolic compounds, field testing kits

ความเป็นมาของปัญหา

สารประกอบฟีนอลิก (phenolic) จัดเป็นสารต้านอนุมูลอิสระ (antioxidant) ชนิดหนึ่งที่สามารถพบได้ตามธรรมชาติในพืชหลากหลายชนิด โดยการทำงานของสารต้านอนุมูลอิสระนั้นอาจเป็นได้หลายแบบ เช่น การลดพลังงานของสารอนุมูลอิสระ การขัดขวางและการหยุดปฏิกิริยาลูกโซ่ เป็นต้น โมเลกุลของสารต้านอนุมูลอิสระจะเข้าไปทำปฏิกิริยากับอนุมูลอิสระแล้วทำให้ปฏิกิริยาลูกโซ่ของสารอนุมูลอิสระสิ้นสุดลง และไม่เกิดเป็นสารอนุมูลอิสระตัวใหม่ เนื่องจากโมเลกุลของสารต้านอนุมูลอิสระมีความเสถียร ไม่ว่าจะในโครงสร้างหลังการเกิดปฏิกิริยาจะมีอิเล็กตรอนเดี่ยวหรือคู่ ก็ได้ว่าสารต้านอนุมูลอิสระเป็นตัวขจัดปฏิกิริยาลูกโซ่ที่จะเข้าไปทำลายโมเลกุลสารในร่างกาย การชะลอและป้องกันการเสื่อมสภาพของเซลล์ (อนุกุล บุญเลิศ, 2562)

สารประกอบฟีนอลิกในพืชโดยทั่วไปแสดงคุณสมบัติเป็นกรด ซึ่งจะสร้างพันธะไฮโดรเจน กับโมเลกุลอื่นอย่างรวดเร็ว และพบบ่อยที่ทำปฏิกิริยากับพันธะเปปไทด์ของโปรตีน และเมื่อโปรตีนนี้ เป็นเอนไซม์ปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นมักทำให้เอนไซม์หมดสภาพ ซึ่งมักเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเอนไซม์ในพืช โดยรวมแล้วสารประกอบฟีนอลิกจะไวต่อการเกิดออกซิเดชันโดยเอนไซม์ Phenolases

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาเคมี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยราชภัฏเลย

ซึ่งเปลี่ยน Monophenols ไปเป็น Diphenols และเปลี่ยนต่อไปเป็น Quinones นอกจากนี้สารประกอบฟีนอลิกบางตัวยังสามารถ Chelate กับโลหะ

สารประกอบฟีนอลิกที่พบในธรรมชาติมีมากมายหลายชนิด และมีลักษณะสูตรโครงสร้าง ทางเคมีที่แตกต่างกัน ตั้งแต่กลุ่มที่มีโครงสร้างอย่างง่าย เช่น กรดฟีนอลิก (phenolic acids) ไปจนถึงกลุ่มที่มีโครงสร้างเป็นพอลิเมอร์ เช่น ลิกนิน (lignin) กลุ่มใหญ่ที่สุดที่พบคือ สารประกอบฟลาโวนอยด์ (flavonoid) สารประกอบฟีนอลิกที่พบในพืชมักจะรวมอยู่ในโมเลกุลของน้ำตาลในรูปของ สารประกอบไกลโคไซด์ (glycoside) น้ำตาลชนิดที่พบมากที่สุดโมเลกุลของสารประกอบฟีนอลิก คือ น้ำตาลกลูโคส (glucose) และพบว่าอาจมีการรวมตัวกันระหว่างสารประกอบฟีนอลิกด้วยกันเองหรือสารประกอบฟีนอลิกกับสารประกอบอื่น ๆ เช่น กรดอินทรีย์ (organic acid) รวมอยู่ในโมเลกุลของโปรตีน แอลคาลอยด์ (alkaloid) และเทอร์พีนอยด์ (terpenoid) เป็นต้น

ในการทำวิจัยทางวิทยาศาสตร์ครั้งนี้จึงมีความสนใจเตรียมชุดตรวจสอบภาคสนามสำหรับตรวจปริมาณ สารประกอบฟีนอลิก ซึ่งมีหลักการตรวจสอบการวิเคราะห์หาปริมาณ (total phenolic contents) ในหลอดทดลองโดยวิธี Folin-Ciocalteu phenol colorimetric assay โดยนำไปวัดค่าการดูดกลืน แสงที่มีความยาวคลื่น 760 nm ด้วยเครื่อง Spectrophotometer หากตัวอย่างมี ปริมาณฟีนอลิก สารละลายจะเปลี่ยนสีจากเหลืองอ่อนไปเป็นน้ำเงิน ตัวอย่างที่มีปริมาณฟีนอลิกสูง สารละลายจะมีสีน้ำเงินเข้มมากขึ้น จากข้อมูลเชิงหลักการดังกล่าวจำเป็นต้องใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์คือ เครื่องสเปกโตรโฟโตมิเตอร์ ดังนั้นหากมีการเตรียมชุดตรวจสอบ ภาคสนามจะทำให้นักเรียนสามารถเข้าถึงการทดลองดังกล่าวและมีความรู้ความเข้าใจในปฏิกิริยาเคมีของการตรวจวิเคราะห์ สารประกอบฟีนอลิก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปฏิกิริยาสำหรับตรวจวิเคราะห์ปริมาณสารประกอบฟีนอลิก
2. เพื่อเตรียมชุดตรวจสอบภาคสนามสำหรับตรวจวิเคราะห์ปริมาณสารประกอบฟีนอลิก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมืออุปกรณ์และสารเคมีที่ใช้ในการทำวิจัย

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1.1.1 UV-Vis Spectrophotometer รุ่น UV-1800 บริษัท SHIMADZU JAPAN
- 1.1.2 เครื่องอัลตราโซนิก (Ultrasonic Cleaner) ยี่ห้อ CREST รุ่น D
- 1.1.3 เครื่องระเหยสุญญากาศแบบหมุน (Rotary evaporator)
- 1.1.4 เครื่องชั่งทศนิยม 2 ตำแหน่ง ยี่ห้อ Sartorius รุ่น BSA3202S-CW
- 1.1.5 ตู้อบลมร้อน (Hot air oven)
- 1.1.6 ตู้ดูดความชื้น (Desiccator)

1.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย

- 1.2.1 ช้อนตักสาร (Spatula)
- 1.2.2 ที่วางหลอดทดลอง (Rack)
- 1.2.3 โกร่งบดยา (Mortar and pestle)
- 1.2.4 กระดาษกรอง เบอร์ 1 (Whatman No. 1)
- 1.2.5 ปีกเกอร์ (Beaker) ขนาด 500, 250, 100 และ 50 mL
- 1.2.6 กระบอกตวงสาร (Cylinder) ขนาด 100 mL
- 1.2.7 หลอดหยดสาร (Dropper)
- 1.2.8 แท่งแก้วคนสาร (Stirring rod)
- 1.2.9 ขวดปรับปริมาตร (Volumetric flask) ขนาด 25, 50, 100, 250 และ 500 mL
- 1.2.10 ปิเปต (Pipette) ขนาด 1, 2 และ 5 mL
- 1.2.11 ขวดรูปชมพู่ (Erlenmeyer flask) ขนาด 250 mL
- 1.2.12 ขวดน้ำกลั่น (Wash bottle)

1.3 สารเคมีที่ใช้ในการวิจัย

- 1.3.1 กรดแกลลิก (Gallic acid, $C_7H_6O_5$; AR Grade)

- 1.3.2 Folin-Ciocalteu's reagent (AR Grade)
- 1.3.3 โซเดียมคาร์บอเนต (Sodium carbonate, Na_2CO_3 ; AR Grad
- 1.3.4 เอทานอล (Ethanol, $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$; AR Grade)

2. วิธีการเตรียมตัวอย่าง การเตรียมสารเคมี

2.1 วิธีการเตรียมสารตัวอย่างผักพื้นบ้าน

2.1.1 เก็บตัวอย่างผักพื้นบ้านมาจากบริเวณชุมชน ซึ่งชาวบ้านนิยมปลูกและรับประทานเป็นจำนวนมาก แล้วนำมาล้างทำความสะอาดด้วยน้ำเปล่า

2.1.2 หั่นตัวอย่างผักพื้นบ้านเป็นชิ้นเล็ก ๆ แล้วนำตัวอย่างผักพื้นบ้านไปผึ่งแดดประมาณ 2 วัน

2.1.3 นำเอาสารตัวอย่างที่ผึ่งแดดแล้วมาอบในตู้อบลมร้อนเพื่อไล่ความชื้นที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส อบประมาณ 2-3 ชั่วโมง หรือจนกว่าตัวอย่างจะแห้งสนิท จากนั้นนำไปบดด้วยโกร่งบดยาจนละเอียดแล้วนำใส่ถุงถุงซิปล็อคและนำไปเก็บที่ตู้ดูดความชื้น เพื่อรอการสกัดต่อไป

2.2 วิธีการเตรียมสารละลายมาตรฐาน

2.2.1 การเตรียมสารละลายมาตรฐานกรดแกลลิก (Gallic acid) เข้มข้น 1000 mg/L ปริมาตร 100 mL

1) ชั่งกรดแกลลิก 100 mg ละลายในเอทานอลบริสุทธิ์ และปรับปริมาตรให้เป็น 100 mL ในขวดปรับปริมาตร

2) นำสารละลายมาตรฐานกรดแกลลิกเข้มข้น 1,000 mg/L มาเจือจางด้วยเอทานอลบริสุทธิ์ให้ความเข้มข้นเป็น 2, 4, 6, 8 และ 10 mg/L

2.2.2 การเตรียม Folin-Ciocalteu ความเข้มข้น 10% V/V ปริมาตร 100 mL

1) ปิเปิด Folin-Ciocalteu มา 10 mL ใส่ในขวดปรับปริมาตรขนาด 100 mL

2) ปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นจนครบ 100 mL จะได้สารละลาย Folin-Ciocalteu ความเข้มข้น 10% ปริมาตร 100 mL

2.2.3 การเตรียมสารละลายโซเดียมคาร์บอเนต (Sodium carbonate) ความเข้มข้น 7.5% W/V ปริมาตร 100 mL

1) ชั่งโซเดียมคาร์บอเนต มา 7.5 g ใส่ในขวดปรับปริมาตรขนาด 100 mL

2) ละลายด้วยน้ำกลั่น แล้วปรับปริมาตรเป็น 100 mL

3. ขั้นตอนการวิเคราะห์

3.1 การตรวจวัดสารมาตรฐาน

3.1.1 วิเคราะห์ปริมาณสารประกอบฟีนอลิกโดยวิธี Folin-Ciocalteu Colorimetric ใช้กรดแกลลิกเป็นสารมาตรฐาน ความเข้มข้น 2, 4, 6, 8, 10 mg/L และละลายสารสกัดผักในขั้นตอนการเตรียมตัวอย่างผักพื้นบ้านด้วยเอทานอล

3.1.2 นำความเข้มข้นต่าง ๆ ของกรดแกลลิกมา 0.5 mL ใส่ในหลอดทดลอง

3.1.3 เติมสารละลาย Folin-Ciocalteu ปริมาตร 2.5 mL ตั้งทิ้งไว้ 5 นาที หลังจากนั้นเติมสารละลายโซเดียมคาร์บอเนต 2 mL

3.1.4 เขย่าให้เข้ากันแล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นจนครบ 7 mL

3.1.5 ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 15 นาที นำสารละลายที่ได้ไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 760 นาโนเมตร ด้วยเครื่อง UV-VIS Spectrophotometer

3.2 การตรวจวัดสารตัวอย่าง

3.2.1 นำสารสกัดแต่ละชนิดมา 0.5 mL ที่ความเข้มข้น 1% W/V

3.2.2 เติมสารละลาย Folin-Ciocalteu ปริมาตร 2.5 mL ตั้งทิ้งไว้ 5 นาที หลังจากนั้น เติมสารละลายโซเดียมคาร์บอเนต 2 mL

3.2.3 เขย่าให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 15 นาที นำสารละลายที่ได้ไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 760 นาโนเมตร ด้วยเครื่อง UV-VIS spectrophotometer

3.2.4 คำนวณหาปริมาณสารประกอบฟีนอลิกในสารสกัดโดยเปรียบเทียบกับกราฟมาตรฐาน ของกรดแกลลิก ในหน่วยมิลลิกรัมสมมูลของกรดแกลลิกต่อกรัมน้ำหนักแห้งของพืช (mg of gallic acid equivalent /100 g weight dried plant)

3.2.5 ทำการทดลอง 3 ซ้ำ เพื่อหาค่าเฉลี่ย แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับกราฟมาตรฐาน ของสารประกอบฟีนอลิกรวมต่อไป

4. ขั้นตอนการทำชุดตรวจภาคสนาม

- 4.1 ใช้ข้อมูลการเตรียมสารมาตรฐานที่ใช้ตรวจวัดสัญญาณมากำหนดแถบมาตรฐาน สำหรับเป็นแถบสีที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณสารประกอบฟีนอลิกที่ระบุช่วงความเข้มข้นได้
- 4.2 บรรจุสารละลาย Folin-Ciocalteu ในขวดไวแอลขนาดเล็กมีฝาปิดแบบหลอดหยด
- 4.3 เตรียมขวดทดลองสำหรับทดสอบหาปริมาณสารประกอบฟีนอลิกในสารสกัดผักตัวอย่างที่สนใจศึกษา
- 4.4 จัดทำคู่มือการใช้ชุดตรวจสอบภาคสนาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำผลวิเคราะห์เพื่อมาหาปริมาณสารประกอบฟีนอลิกรวมในสารตัวอย่างผัก 5 ชนิด ได้แก่ ผักอี่แงะ ผักคราด ผักพลูควาว ผักโขม และผักปวย๋ ด้วยการคำนวณตามสูตรการวิเคราะห์และกราฟมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์หาปริมาณฟีนอลิกรวมในผักพื้นบ้าน 5 ชนิด ได้แก่ ผักอี่แงะ ผักคราด ผักพลูควาว ผักโขมและผักปวย๋ วิเคราะห์โดยใช้เครื่อง ยูวี-วิสิเบิล สเปกโตรโฟโตมิเตอร์ (UV-Vis Spectrophotometer) โดยนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 760 nm ผลการดำเนินงานวิจัยพบว่า ผักพื้นบ้าน 5 ชนิด ได้แก่ ผักอี่แงะ ผักคราด ผักพลูควาว ผักโขมและผักปวย๋ ตรวจพบปริมาณฟีนอลิกรวมซึ่งผักพื้นบ้านทั้ง 5 (ตารางที่ 1) ชนิดที่พบปริมาณฟีนอลิกรวมมากที่สุด 1. ผักปวย๋ มีปริมาณฟีนอลิกอยู่ที่ 10.692 ± 1.616 mg/100 g 2. ผักพลูควาว มีปริมาณฟีนอลิกอยู่ที่ 0.500 ± 0.177 mg/100 g 3. ผักคราด มีปริมาณฟีนอลิกอยู่ที่ 0.414 ± 0.043 mg/100 g 4. ผักโขม มีปริมาณฟีนอลิก อยู่ที่ 0.386 ± 0.013 mg/100 g 5. ผักอี่แงะ มีปริมาณฟีนอลิกอยู่ที่ 0.273 ± 0.063 mg/100 g ตามลำดับ

ตารางที่ 1 แสดงปริมาณสารฟีนอลิกในผักพื้นบ้าน 5 ชนิด ได้แก่ ผักอี่แงะ ผักคราด ผักพลูควาว ผักโขมและผักปวย๋

ผัก	ปริมาณฟีนอลิกรวม (mg/100g \pm S.D.)
ผักอี่แงะ	0.273 ± 0.063
ผักคราด	0.414 ± 0.043
ผักพลูควาว	0.500 ± 0.177
ผักโขม	0.386 ± 0.013
ผักปวย๋	10.692 ± 1.616

ชุดตรวจสอบภาคสนามสำหรับตรวจปริมาณสารประกอบฟีนอลิกในตัวอย่างผักพื้นบ้าน

ตัวอย่างเป้าหมาย

- ผักตัวอย่าง 5 ชนิด ผักอี่แงะ ผักคราด ผักพลูควาว ผักโขม ผักปวย๋

จำนวนตัวอย่างที่ตรวจสอบได้

- 30 ตัวอย่างต่อชุด

ประโยชน์ของชุดทดสอบ

- ใช้ตรวจสอบปริมาณสารฟีนอลิกในตัวอย่างผักพื้นบ้านรวมผลได้ใน 30 นาที

ชุดทดสอบประกอบด้วย

- ขวดแก้วทดสอบ
- หลอดฉีดยาขนาด 1,3 mL
- สาร G1
- สาร G2
- คู่มือแถบแปลผลปริมาณสารฟีนอลิก

วิธีการใช้ชุดทดสอบ

- ใช้หลอดฉีดยาคัดสารตัวอย่างผัก ซึ่งผ่านการสกัดมาแล้ว 2 ml ใส่ในขวดแก้วทดลอง
- ใช้หลอดฉีดยาคัดสาร G1 2 ml และสาร G2 2.5 ml ใส่ในขวดแก้วทดลอง เขย่าให้น้ำผสมกับตัวอย่าง
- เขย่า 2-3 ครั้ง ทิ้งไว้ 30 นาที
- เปรียบเทียบสีของสารละลายในขวดแก้วทดลอง กับคู่มือแถบแปลผลปริมาณสารฟีนอลิก

ขั้นตอนการแปลผลปริมาณสารฟีนอลิก

หน่วย: น้อย, ปานกลาง, มาก

0, 2, 4, 6, 8, 10, 15, 20, 25

ภาพที่ 2 คู่มือวิธีการใช้ชุดทดสอบภาคสนาม

ผลจากการทดลองทำให้ได้ชุดตรวจภาคสนามที่ประกอบไปด้วย แถบมาตรฐานทำให้ทราบความเข้มข้นของสารมาตรฐานที่เหมาะสมต่อการทำแถบสีสำหรับชุดตรวจสอบภาคสนามซึ่งอยู่ในช่วง 0 ppm ถึง 25 ppm ได้จากการเจือจางสารมาตรฐาน กรดแกลลิกสามารถรายงานผลการทดลองอยู่ในช่วงน้อย ปานกลาง และมาก คู่มือการใช้งาน ที่มีวิธีการใช้ชุดทดสอบดังภาพที่ 2

อภิปรายผล

การวิเคราะห์หาปริมาณฟีนอลิกรวมในผักพื้นบ้าน 5 ชนิด ได้แก่ ผักอีแงะ ผักคราด ผักพลูควาว ผักโขมและผักปวยล่า ได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้เครื่อง ยูวี-วิสิเบิล สเปกโตรโฟโตมิเตอร์ โดยนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 760 nm ผลการทดลองพบว่า มีปริมาณฟีนอลิกอยู่ในช่วง 10.692 ± 1.616 mg/100 g และ 0.273 ± 0.063 mg/100 g มีปริมาณฟีนอลิกรวมในสารตัวอย่างผัก 5 ชนิด ได้แก่ ผักอีแงะ ผักคราด ผักพลูควาว ผักโขม ผักปวยล่า ต่ำสุดในตัวอย่างมีค่าอยู่ที่ 0.273 ± 0.063 mg/100 g ซึ่งปริมาณฟีนอลิกรวมในผัก ในการวิจัยครั้งนี้มีค่าน้อยกว่า วรารัตน์ สิทธิวุฒิและวิลาสินี ทนุราช,(2555) ซึ่งปริมาณฟีนอลิกในผักคราดและผักอีแงะครั้งนี้มีค่าน้อยกว่างานวิจัยของ รัตติยา พลม่วง, (2558) เนื่องจากงานวิจัยของ รัตติยา พลม่วง ใช้เทคนิคโครมาโทกราฟีของเหลวสมรรถนะสูง และใช้เวลาในการสกัดตัวอย่างเป็นเวลา 2 ชั่วโมง แต่ในงานวิจัยครั้งนี้ใช้เอทานอลและใช้วิธีการสกัดร้อน โดยใช้เครื่องอัลตราโซนิกใช้เวลาเพียง 30 นาที จึงได้ปริมาณที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์หาปริมาณฟีนอลิกรวมในผักพื้นบ้าน 5 ชนิด ได้แก่ ผักอีแงะ ผักคราด ผักพลูควาว ผักโขมและผักปวยล่า ซึ่งตัวอย่างที่เปรียบเทียบกับงานวิจัยอื่น ๆ ทั้งนี้มีปริมาณแตกต่างกันบางชนิดอาจพบมาก บางชนิดอาจพบน้อย อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยอีกหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นแหล่งกำเนิดของตัวอย่าง กระบวนการให้ความร้อน การบรรจุภัณฑ์และการเก็บรักษาที่ส่งผลต่อปริมาณฟีนอลิก

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์หาปริมาณฟีนอลิกรวมในผักพื้นบ้าน 5 ชนิด ได้แก่ ผักอีแงะ ผักคราด ผักพลูควาว ผักโขมและผักปวยล่า วิเคราะห์โดยใช้เครื่อง ยูวี-วิสิเบิล สเปกโตรโฟโตมิเตอร์ (UV-Vis Spectrophotometer) โดยนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 760 nm ผลการทดลองพบว่า มีปริมาณฟีนอลิกอยู่ที่ 0.273-10.692 mg/100 g

การวิเคราะห์หาปริมาณฟีนอลิกรวมในผักพื้นบ้าน 5 ชนิด ได้แก่ ผักอีแงะ ผักคราด ผักพลูควาว ผักโขม และผักปวยล่า ผลการวิเคราะห์ที่ได้ผลดังตารางที่ 1 พบปริมาณฟีนอลิกรวมมีปริมาณสูงสุดคือ 10.692 mg/100 g และฟีนอลิกรวม มีปริมาณต่ำที่สุดคือ 0.273 mg/100 g

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ใช้เป็นชุดทดสอบภาคสนามในการทดลองปฏิกิริยาทางเคมีโดยการหาฟีนอลิก ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
2. ผลที่ได้จากการทดสอบจะไม่สามารถรู้ปริมาณฟีนอลิกที่ชัดเจน แต่จะสามารถรู้ปริมาณฟีนอลิกที่มีว่าปริมาณอยู่ในช่วงปริมาณที่เท่าไร

เอกสารอ้างอิง

- รัตติยา พลม่วง. (2558). การวิเคราะห์หาปริมาณกรดฟีนอลิกจากผักพื้นบ้านในเขตจังหวัดเลย. ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วรารัตน์ สิทธิวุฒิ และ วิลาสินี ทนุราช. (2555). การวิเคราะห์หาปริมาณฟีนอลิกทั้งหมดในผักพื้นบ้าน. ภาควิชาเคมี คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- อนุกุล บุญเลิศ. รายงานสรุปเนื้อหาและการนำไปใช้ประโยชน์จากการเข้าร่วมการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประจำปี 2561. <<https://shorturl.asia/8dnuZ>> (สืบค้นเมื่อ 28 มิถุนายน 2566).